

MEDICINSKE FAGUDTRYK

Apex, spids.
Apnø, ophold i vejrtrækningen.
Apoplexia cerebri, slagtilfælde.
Appendix vermiformis, blindtarmens ormeformede vedhæng.
Appendicitis, blindtarmsbetændelse.
Appendectomy, fjernelse af blindtarm (å chaud (varme), akut, å froid (kulde), senere).
Arcus senilis, ringformet uklarhed af hornhinderanden hos ældre.
Arp, skællejring i spædbørns hovedbund.
Arterie, pulsåre der fører blodet i retning væk fra hjertet.
Arteriosclerosis/arteriosklerose, pulsårevægfortykkelse.
Arthritis rheumatica/rheumatoides, lededigt.
Arthritis urica, ægte gigt, urinsyregigt.
Arthritis, ledbetændelse.
Arthrosis deformans/artrose, slidgigt.
Articulatio, led.
Artificiel, kunstig (f.eks. artificiel respiration - kunstigt ånde - dræt).
Ascites, ansamling af væske i bughulen, bugvattersot.
Aseptik, system uden bakterier, f.eks. på operationsstuer.
Asfyksi, skindød.
Aspiration, sugning, også nedsugning af fremmedlegemer i luftrør.
Asthenia, kraftløs.
Asthma, anfaldsvis åndenød.
Asystoli, utilstrækkelig hjertesammentrækning.
Ataksi, ubeherskede muskelbevægelser, f.eks. om gang.
Atlas, øverste halshvirvel.
Atrium, hjertets forkammer.
Atrofi, formindskelse af væv eller organ.
Auris, øre.
Autoklave, sterilisationsbeholder.
Axis, næstøverste halshvirvel.

B

Barlows syge, (scorbutus infantilis), akut c-vitaminmangel hos børn.
Basedows syge, overfunktion af skjoldbruskkirtlen.

A

Abdomen, bug.
Abdominalia, smerter i bugregionen.
Abnorm, afvigende fra det normale.
Abortus, abort svangerskabsafbrydelse inden udgangen af 28. uge.
Abrasio, udskrabning.
Absces, byld.
Absence, kortvarigt tilfælde af fjernhed.
Absorption, opslugning.
Acetabulum, hoftebensledskål (egentlig eddikeskål).
Aciditet, syreholdighed, især om mavesaft.
Acidose, syreforgiftning i legemet.
Acromion, den fremadrettede forlængelse af skulderbladskammen (skulderhøjden).
Acutus/acuta/acutum, akut, hurtigt forløbende.
Addisons sygdom, binyrebarkinsufficiens.
Adenitis, betændelse af en lymfeknude eller blot forstørrede lymfeknuder.
Adenoide vegetationer, lymfævssvulst i næsesvælg/-rum (polypper).
Adenom, godartet svulst udgået fra kirtel epitel.
Adhærence, sammenvoksning.
Adipositas, fedme.
Afasi, svigtende taleevne. kan være helt eller delvist tab af evnen til at tale.
Aggravering, forværring eller overdrivelse.
Agraf, sårklemme til at sammenholde sårrande.
Akillese, den store lægmuskelsene ved hælbenets bagside.
Aksil, armhule.
Albumin, æggehvite.
Albuminuri, æggehvite i urinen.
Alkoholisme, alkoholmisbrugstilstand.
Allergi, "overfølsomhed", tilstande udløst af immunreaktionstyper.
Alveole, lille sækformet hulrum, hvori en af bronkietræets forgreninger ender, og hvori lungernes optagelse af ilt og udskillelse af kuldioxid finder sted.
Alveole dentales, fordybning i kæben, hvori tanden sidder.

- 3 -

Cirkulation, kredsløb.
Cirrhosis hepatis, skrumpelever.
Clavicula, nøgleben, kraveben.
Colica, kolik, periodiske tarmsmerter.
Colitis, tyktarmsbetændelse.
Collum, hals.
Colon, tyktarm.
Columna, rygsøjlen.
Coma, bevidstløs tilstand.
Commotio cerebri, hjernerystelse.
Conjunctiva, øjets bindehinde.
Conjunctivitis, betændelse af bindehinden.
Contractura/kontraktur, sammentrækning.
Cor, hjertet.
Cornea, hornhinden i øjet.
Corpus alienum/corpora aliena, fremmedlegeme/fremmedlegemer.
Costa, ribben.
Coxa, hofte.
Cranium, hovedskal.
Croup, strubehoste.
Crus, underbenet.
Crusta, skorpe.
Cubitus, albue.
Cutis, huden.
Cyanose, blåfarvning af huden.
Cyste, blære.

D

Decubitus, liggesår.
Defekt, mangel.
Deformitet, misdannelse.
Defækation, udtømmelse af faeces, have afføring.
Dehydrering, indtørring grundet mangel på vand i kroppen.
Delirium, bevidsthedsuklarhed.
Dementia, sløvsind.
Dens, tand.
Depressio mentis, sindsnedtrykthed.
Dermatologi, hudsygdomslære.
Desinfektion, uskadeliggørelse af mikroorganismer uden for

Ambulant/ambulatorisk, ikke-indlagt behandling.
Ambustio, forbrænding.
Amnesi, hukommelsestab.
Amputation, bortskæring af lem.
Anaerob, om bakterier der lever uden ilt.
Anafylaktisk shock, symptomkompleks som omfatter nysen, næseflåd, hoste, føleforstyrrelser, vejrtrækningsbesvær (eksspiratorisk dyspnø), opkastning, krampe samt afførings- og vandladningstrang; karudvidelse og forøget kapillærpermeabilitet bevirker nældefeber-udslæt (urticaria), undertiden Quinckes ødem, blodtryksfald, hurtig puls og ofte død, hvis ubehandlet.
Anal-, endetarms-.
Analgesi, følelsesløshed.
Anamnese, patientens oplysninger om sygehistorien.
Anastomose, etablering af forbindelse mellem 2 organer, 2 kar eller 2 nerver, der ikke tidligere har været forbundet.
Anatomi, læren om legemets bygning.
Angina, egentlig betyder det sammensnøring, men bruges ofte om halsbetændelse.
Angina pectoris, stenokardi, brystkrampe, hjertekrampe: anfaldvis, knugende smerter, typisk bag brystbenet, som følge af kortvarigt svigt af blodforsyningen til hjertemuskulaturen.
Angiom, blodkarsvulst (ofte i ansigtet).
Angulus, vinkel (f.eks. kæbevinkel).
Anisomeli, forskellig længde af arme eller ben.
Annulus, ring.
Anomalía, uregelmæssighed.
Antibrachium, underarm.
Antidot, modgift.
Antifebrilia, feberstillende middel.
Antigen, modstof.
Antiseptisk, behandling med bakteriedræbende midler.
Antitoksin, modgift (bakterielt).
Antopsia, selvsyn; mest brugt ved obduktion.
Anuri, ophør af urinudskillelse.
Anæmi, blodmangel.
Anæstesi, bedøvelse.
Aorta, legemspulsåren.
Apatisk, sløv.

- 4 -

De medicinske fagudtryk er venligst udlånt af FOA

Danske Bioanalytikere
Skindergade 45-47
1159 København K
4422 3246
dbio@dbio.dk
www.dbio.dk

Grafisk opsætning: Michael S. Müller, dbio
Copyright © 2013

- 2 -

den levende organisme.
Deviation, afvigelse, forskydning.
Diabetes insipidus, hypofysær (smagsløs) sukkersyge.
Diabetes mellitus, (honningsød) sukkersyge.
Diaphragma, mellemgulvet.
Diagnose, bestemmelse af en sygdoms art.
Dialyse, hæmodialyse eller peritonealdialyse, erstatter nyrens funktion.
Diarrhoea, diarre, diare, diarré, diaré, hyppig tynd afføring.
Diastole, hjertets afslapningsfase, hvor det passivt fyldes med blod (modsat systole).
Diffus, spredt.
Digitus manus, finger.
Digitus pedis, tå.
Dilatation, udvidelse.
Dislokation, forskydning.
Disposition, anlæg.
Dissemineret, udsæet, udsprede.
Distorsion, forstuvning, forvridning.
Diurese, urinudskillelse, urinnængde.
Divertikel, udposning fra et hulorgan – en naturlig kanal i legemet.
Dolor, smerte.
Dosis, mængde.
Ductus, gang, kanal, ledning.
Duodenum, tolvfingertarm.
Dura mater, yderste hårde del af hinderne omkring centralnervesystemet.
Dysenteri, akut tarmbetændelse, smitsom.
Dyspnø, åndenød.
Dystrofi, mangelfuld vævsernæring, med sygelig udvikling til følge.

E

Ebrietas, beruselse.
Ecchymosis/ekchymose, udbredt blodudtrædning i huden.
Ekspektorat, opspyt.
Ekssudat, væske fra betændte celler, kar.
Ekstrauterin graviditet, foster uden for livmoderen.
Ekstremitet, lem.

- 8 -

Basis cranii, hjernebassebunden.
Benign, godartet.
Bipolar/bipolær affektiv sindslidelse, nybetegnelse for maniodepressiv psykose.
Botulismus, pølseforgiftning (også med spegesild og konserveret kød, grøntsager).
Brachium, overarm (om helhed).
Bradykardi, langsom puls, < 50-60/min hos voksne og større børn, < 90-100/min hos spædbørn.
Bronchopneumonia, spec. lungebetændelse.
Bronkie, luftrørgren (stor).
Bulbus oculi, øjæble.
Bulla, blære.
Bursa, slimsæk (f.eks. under knæskallen).
Bursitis, betændelse i slimsæk.

C

Calcaneus, hælbenet.
Callus, nydannet væv omkring et bruds ophealing.
Cancer, kræft.
Caput, hoved - den tykke del af en knogle.
Carcinoma/karcinom, kræftknude, ondartet.
Cardia, hjertekulen, mavemunden.
Caries, smuldren (f.eks. af tænder).
Cartilago, brusk.
Cataracta/katarakt, grå stær.
Catarrhus, slimhindebetændelse.
Cerebellum, lillehjernen.
Cerebral, vedr. hjernen.
Cerebrum, storhjernen.
Cerumen, ørevoks.
Cervix, hals.
Chiasma opticum, synsnervernes krydsningssted.
Cholecystectomy/kolecystektomi, fjernelse af galdeblæren.
Cholecystitis, galdeblærebetændelse.
Cholecystotomia/kolecystotomi, indlæggelse af dræn i galdeblæren.
Cholelithiasis, galdestenssygdom.
Cholera asiatica/kolera, akut epidemisk infektionssygdom i tarmsystemet.

- 6 -

Eksviscerering, udtagelse af organer fra bryst- eller bughule (f.eks. via obduktion).

Elevere, løfte, hæve.

Emboli, propdannelse.

Emesis, opkastning.

Emphysema, pulmonum, for store lunger.

Encephalitis, hjernebetændelse.

Endocarditis, betændelse i hjertets indvendige hinde.

Endometritis, livmoderslimhindebetændelse.

Enuresis, ufrivillig vandladning.

Epidermis, overhud.

Epidural, uden for den hårde hjerne/rygmarvshinde (dura mater).

Epifyse/epiphysis, knogleende (vækstområde).

Epiglottis, strubelåget.

Epistaxis, næseblødning.

Erysipelas, rosen, akut streptokokinfektion.

Erythema/erytem, hudrødme.

Erythrocyt, rødt blodlegeme.

Esmarchs bind, gummibind til ekstremitetsomsnøring.

Exanthema/eksantem, hududslæt.

Excisio/ekscision, udkæring.

Excoriatio/ekskoriation, hudafskrabning.

Exitus, udgang, udfald, dødsfald.

Exophthalmus, fremstående øjne.

Exploratio/eksploration, undersøgelse.

Exspiratio/eksspiration, udånding.

Exsudatio, væskeudskillelse fra betændte celler, kar.

Extensio/ekstension, udstrækning.

F

Faeces, afføring.

Facies, ansigt, flade.

Farmakologi, læren om lægemidlers virkning.

Farmakopé, lægemiddelfortegnelse.

Fauces, svælget.

Femur, lårbenet, låret som helhed.

Fibrom, godartet bindevævsvulst.

Fibula, lægbenet.

Fissura, spalteformet fordybning, revne.

- 9 -

Hepar, lever.

Hernia, brok (hernia inguinalis, lyskebrok).

Herpes zoster, helvedesild.

Homogen, jævn, ensartet.

Hordeolum, bygkorn på øjelåg.

Humerus, overarmsknogle.

Hydrofobi, vandskræk.

Hyperglykæmi, forhøjet blodsukkerværdi.

Hypertoni, forøget muskelspænding.

Hyperæstesi, forstærket berøringssans.

Hypoglykæmi, abnormt lavt blodsukker.

Haemarthron, blodansamling i led.

Haematemesi/hæmatemesi, opkastning af blod.

Haematoma/hæmatom, blodansamling.

Hæmaturi, blod i urinen.

Hæmofili, blødersygdom.

Hæmoglobin, blodfarvestof, iltbærende.

Hæmolyse, blodspaltning.

Hæmoptyse, blodspytning.

Haemorrhagia/hæmoragi, blødning.

Hæmorider/hæmorroider, udvidning af venerne omkring anus.

Hæmostase, blodstandsning.

I

Icterus, gulsot.

Ileocækalstedet, tyndtarmens indmunding til tyktarmen.

Ileus, tarmslyng.

Immunitet, uimodtagelighed.

Impetigo, egentlig angreb.

Impetigo vulgaris, børnesår.

Incarceration, indeklemning (f.eks. af brok).

Incision, indsnit.

Incontinentia/inkontinens, utæthed (for urin eller afføring).

Infantil, barnlig.

Infarkt, vævsdød pga. stærkt nedsat eller ophørt blodcirkulation.

Inferior, nedre, lavere, ringere.

Inficere, smitte.

Inflammation, betændelse.

- 11 -

Kollaps, pludseligt bevidsthedstab f.eks. ved hjertesvigt.

Komminut fraktur, splintret benbrud.

Kompression, sammenpresning, tryk.

Kondrom, bruskvævsvulst.

Kongenit, medfødt.

Kongestioneret, blussende pga. stærk blodtilstrømning.

Konkrement, stendannelse, udfældning af salte.

Konsistens, tilstandsform.

Konvulsion, krampetrækning.

Koronararterier, hjertets kranspulsårer.

Kronisk, langvarig.

Kumulation, ophobning.

Kyfose, pukkeldannelse.

L

Labium, læbe.

Labyrinten, fællesbetegnelse for det indre øre.

Laminektomi, rygsøjleoperation.

Lancet, spids, tveægget kniv.

Langerhanske øer, de insulingivende bugspytkirtelceller.

Laparotomi, operativ åbning af bughulen.

Larynx, strubehoved.

Laryngitis, betændelse i strubehovedet.

Laryngotomi, åbning af struben og luftrør.

Lassitudo, udmattelse.

Latent, skjult.

Lateralt, vedr. siden.

Laksans/laksantia, afføringsmiddel.

Lens, øjelinse.

Lepra, spedalskhed.

Letal, dødelig.

Leukocyt, hvidt blodlegeme.

Leukæmi, blodsygdom.

Lien, milten.

Ligament, ledbånd.

Ligatur, tråd, under binding eller den tråd man bruger til underbinding.

Lingua, tunge.

Lipom, godartet fedtsvulst.

Liquor, væske.

- 13 -

Morbili, mæslinger.

Morbus, sygdom.

Moribund, døende.

Mors, død.

Motorisk, bevægelse via nerveimpulser.

Mukøs, slimet.

Multipel, mangfoldig.

Mus articuli, afrevet brusk/knoglestykke i led, f.eks. i knæet.

Myalgia, muskelsmerter.

Myasthenia/myasteni, muskelsvækkelse.

Mycosis/mykose, svampesygdom.

Myelitis, rygmarvsbetændelse.

Myocarditis, betændelse i hjertemuskulaturen.

Myom, godartet svulst opbygget af muskelvæv, hyppigst glatte muskelceller.

Myopi, nærsynethed.

Myxoedema/myksødem, nedsat funktion af skjoldbrusk-kirtel.

Myxoma/myksom, godartet sjælden hjertetumor.

N

Nares, næsebor.

Nasopharynx/rhinopharynx, næsesvælgrummet.

Natis, endeballe.

Nausea, kvalme, søsyge.

Nekrose, vævsdød.

Neonatus, nyfødt.

Nefrektomi, operativt nyreudtagning.

Nefritis, nyrebetændelse.

Nephrolithiasis, nyrestensdannelse.

Nervus opticus, synsnerven.

Nervus trigeminum, ansigtsnerve.

Nervus vagus, 10. hjernenerve.

Neuralgi, nervesmerter.

Neuritis, nervebetændelse.

Nullipara, kvinde der ikke har født.

Nystagmus, rykagtige øjenbevægelser.

Naevus, modermærke.

- 15 -

Infraktur, ufuldstændigt knoglebrud.
Infusion, indførelse af større mængder af flydende lægemiddel.
Inguen/inguina, lysken/lysker.
Inkubationstid, tiden fra smitte muligheden til sygdomsudbrud.
Insult, anfald.
Insulin, bugspytkirtelhormon til sukkeromsætning.
Intakt, urørt, hel.
Interior, indre, indvendig.
Interval, mellemrum.
Intoksikation, forgiftning.
Intra-, indeni.
Intubation, indførelse af et rør.
Intumescencia/intumescens, hævelse, fortykkelse, svulst.
Involuntær, ufrivillig.
Iridocyclitis, samtidig betændelse af øjets regnbuehinde og strålelegemet.
Iris, regnbuehinden, den farvede hinde i øjet.
Irreponibel, hvad der ikke kan sættes på plads.
Ischias/iskias, smerteudstråling til bagsiden af benet.
Iskæmi, utilstrækkelig eller ophævet blodtilstrømning til væv, med nedsat eller ophørt iltforsyning til følge.

J

Jenunum, hungertarmen, øverste tyndtarmsdel.

K

Kakeksi, ved stærk afmagring, tilstand.
Karbunkel, brandbyld.
Katar, overfladisk betændelse af slimhinde.
Kaverne, hulrum (ofte i lungen).
Kavitæt, hulrum.
Kejsersnit, fosterudtagning gennem bugvæggen.
Keratitis, hornhindebetændelse.
Klonisk, krampagtigt, cerebralt (vedr. hjernen) forårsagede uvilkaarlige muskelsammentrækninger.
Koagulation, blodets størkning.
Kol, kronisk obstruktiv lungesygdom, rygerlunger.
Kolik, periodiske/tilbagevendende tarmsmerter.

- 12 -

Fistula, rørformet kanal med indre/ydre overflader.
Flatus, tarmluft, prut.
Flexio/fleksion, bøjning.
Fluor (vaginalis), udflåd.
Foetor ex ore, stank fra mundhule, dårlig ånde.
Foetus, foster.
Fontanelle, bløde, ikke forbenende partier på fostrets og det nyfødte barns kranium.
Foramen, hul, åbning.
Fractura/fraktur, knoglebrud.
Fragmen/fragmina, knoglebrudsstump.
Fysiologi, læren om organernes normale funktioner og livsytringer.

G

Gangræn, koldbrand, vævsdød.
Gastritis, mavekatar.
Gastroenteritis, akut mave-tarmsygdomme pga. infektion, forgiftning af mave-tarmskanal og slimhinder.
Genu, knæ.
Glandula, kirtel.
Glandula thyroidea, skjoldbruskkirtel.
Glandula parotidea, ørespytkirtel.
Glaucom/glaukoma, grøn stær.
Gliom, fællesbetegnelse for hjernetumorer.
Glomerulonephritis/glomerulonefrit, nyrebetændelse.
Gravis, alvorlig, tung, svær.
Guttae, dråber.
Gynækologi, læren om kvindesygdomme.
Gyrus, hjernevinding.

H

Habitus, udseende, væremåde, ydre fremtoning.
Hallucination, sansebedrag.
Hallux, storetå.
Hemicrania, migræne.
Hemiplegia, fuldstændig lammelse i den ene halvdel af kroppen.
Hemiparesis, ufuldstændig lammelse i den ene halvdel af kroppen.

- 10 -

O

Obduktion, ligåbning.
Obstetrik, fødselsvidenskab.
Obstipation, forstoppelse.
Occiput, baghovedet.
Oculus, øjet.
Oedema/ødem, væskeansamling.
Oesophagus, spiserøret.
Oftalmologi/ophthalmologia, læren om øjensygdomme.
Oftalmoskopi, undersøgelse af øjets indre med et spejl.
Olecranon, albuespidsen.
Orbita, øjenhulen.
Ortopædi, specialkirurgi: muskel- og knoglelidelser.
Os, knogle (kort udtalt).
Os, mund (langt udtalt).
Os sacrum, korsbenet.
Osteomyelitis, benedder, knoglemarvsbetændelse.
Osteosarcoma/osteosarkom, ondartet benvævssvulst.
Ostitis, betændelsesproces i knoglevæv.
Oksidation/oksidering, iltning.

P

Palatoschisis, ganespalte.
Palma manus, håndfladen.
Palpebra, øjelåg.
Panaritium, bullen finger/tå.
Palpere, undersøgelse ved hjælp af berøring/beføle.
Pancreas, bugspytkirtel.
Pandemi, udbredt epidemi.
Paralysis, fuldstændig lammelse.
Parametritis, betændelse af bindevæv omkring livmoder.
Paranoia, vrangforestillinger.
Paraplegia, fuldstændig lammelse af begge arme eller ben.
Parese, muskellammelser inddelt i grader.
Parotitis, betændelse i ørespytkirtlen.
Parotitis epidemica, fåresyge.
Partus, fødsel.
Patella, knæskal.
Patologi, sygdomslæren.
Péans arterieklemme, til afklemning af blødende kar.

- 16 -

Livid, blålig, bleg.
Livores, ligpletter.
Lumbalpunktur, indførelse af kanyle i rygmarvskanalen.
Luxatio/luksation, ledscred.
Læsion, beskadigelse.
Lædere, beskadige.

M

Makroskopisk, synligt med det blotte øje.
Malign, ondartet.
Malleolus, ankelknude.
Mandibula, underkæbe.
Manifest, påviselig.
Manus, hånd/hænder.
Mediastinum, mellemrum mellem højre og venstre lunge.
Medikolegalt, retsmedicinsk (om ligsyn).
Medulla spinalis, rygmarven.
Medulla oblongata, den forlængede marv ved det nederste af hjernestammen.
Menarche, den første menstruation.
Meningitis, hjernehindebetændelse.
Meniscus/menisk, halvmåneformet bruskskive i knæleddet
Mens, sind/sjæl.
Metacarpus, mellemhånden.
Metastase, forplantning af ondartet svulst gennem blod eller lymfekar til organer eller væv.
Metatarsus, mellemfoden.
Meteorisme, udspilet abdomen pga. tarmluft.
Metritis, livmoderbetændelse.
Metrorrhagia/metroragi, blødning fra livmoderen uden for menstruationsperioden.
Migræne, kronisk form for hovedpine.
Mitella, trekantet armlæde, hvori armen bæres og delvis fikseres.
Mitralklap, klappen imellem venstre for- og hjertekammer i hjertet.
Mitralstenose, forsnævring af mitralklappen.
Molar, bagkindtand.
Molimina, besværlighed.
Monoplegi, lammelse af enkelt ekstremitet.

- 14 -

Pectus, bryst, brystkasse.
Pelvis, bækken.
Perforation, bristning (af organ som mavesæk), gennembo-
ring (af brystkasse, øjeæble).
Pericarditis, betændelse i hjertesækken.
Perineum, mellemkødet.
Periost, benhinde.
Periostitis, betændelse af benhinde.
Peristaltik, langsom spiralsnoet ensrettet fremadskridende
sammentrækning i et rørformet organ (fordøjelsesorgan).
Peritoneum, bughinden.
Peritonitis, betændelse i bughinden.
Perniciøs, ødelæggende, ondartet.
Pes, fod.
Petecchia/petekkier, små punktformige blødninger i
huden.
Phalanx, finger- eller tåknogle.
Pharynx, svælg.
Pharyngitis, infektion i svælg.
Phimosis, forhudsfor snævring.
Phlebitis, årebetændelse.
Pia mater, inderste hjernehinde.
Pigment, farvestof.
Pincet, fjedrende tang.
Pityriasis, fælles betegnelse for hudlidelser med klidagtig
hudafskalning.
Placenta, moderkagen.
Planta pedis, fodsål.
Pleura, lungehinde.
Pleuritis, lungehindebetændelse.
Plexus, fletværk af nerver eller kar.
Plica, fold.
Plicae vocales, de ægte stemmelæber.
Pneumonia, lungebetændelse.
Pneumothorax, sammenfalden lunge.
Podagra, anfald af urinsyregigt lokaliseret til storetåens
grundled.
Poliomyelitis, børnelammelse.
Polyarthritis, ledbetændelse der rammer flere led samtidig.
Polyneuritis, betændelse af flere nerver samtidig.
Polyp, stillet afrundet vækst.

- 17 -

Suffocatio/suffokation, kvælningsdød.
Sulcus, fure, rynke.
Superior, øvre (modsat inferior, nedre anterior, foran, poste-
rior, bagved).
Suppositorium, stikpille.
Suppuration, afsondring af pus.
Sutur, sammensyning.
Sympatiske nervesystem, del af det autonome nervesystem.
Symphysis pubica/symfyse, skambenssammenføjning.
Syrupus, stærkt sukkerholdigt flydende præparat.
Systole, hjertets sammentrækning (modsat diastole).
Sækningsabsces, byld, den breder sig indefra.

T

Tachypnoea/takypnø, hurtigere vejrtrækning end normalt
(hyperventilation).
Talus, rulleben, springben, fodrodens næststørste knogle.
Tampon, vatklump, gazeklump.
Tardiv, langsomt udviklet.
Tarsus, fodroden.
Tendo, sene.
Tendovaginitis, seneskedehindebetændelse.
Tenesmi, smertefuld trang til afføring/vandladning.
Tenotomi, seneoverskæring.
Terapeutisk, sygdomsbehandlende.
Tetani, anfaldsvise muskelspændinger.
Tetanus, stivkrampe.
Theca cranii, kraniekassehælvningen.
Thorax, brystkasse.
Thymus, brisselen, (kirtel i brystet).
Tibia, skinnebenet.
Tics, hurtige muskeltrækninger.
Tinctura, udtræk med æter eller spiritus.
Tonisk krampe, vedholdende muskelspænding, modsat
klonisk, rykvis.
Tonsilla/tonsil, mandel.
Torsion, vridning.
Toksin, giftstof.
Trachea, luftrør.
Trakeatomi, åbning af luftrøret.

- 21 -

Retinitis, betændelse af nethinden.
Retinopati, betegnelse for de fleste nethindeforandringer,
der ikke skyldes betændelse.
Retrograd, tilbagegående, (retrograd amnesi, hukommelses-
tab ved hjernerystelse).
Retroperitoneal, som ligger bag bughinden (f.eks. nyren).
Rhinitis acuta/akut rinit, forkølelse.
Rhinopathia vasomotorica aestivalis, høfeber.
Rigiditet, stivhed, øget muskeltonus, sej ensartet modstand
ved bevægelse.
Rigor mortis, stivhed (ved død).
Rubella, røde hunde.
Rudiment, ufuldkomment, udviklet del.
Ruptur, bristning (f.eks. af tarm).

S

Saliva, spyt.
Salpingitis, æggelederbetændelse.
Sanguis, blod.
Sarcoma/sarkom, ondartet bindevævsvulst.
Scabies, fnat.
Scarlatina, skarlagensfeber.
Schizophrenia/skizofren, en psykotisk tilstand karakteriseret
af udprægede kommunikationsforstyrrelser med omver-
denen.
Sclera, senehinden i øjet.
Scleritis, betændelse af senehinden i øjet.
Sclerosis disseminata/dissemineret, sklerose, lammende
bindevævsfortykkelser i centralnervesystemet.
Scoliosis/sklerose, ryggradsskævhed.
Secernere, afsondre (et sekret).
Sectio caesarea, kejsersnit.
Section, ligåbning.
Sedativum/sedativa, beroligende middel.
Segment, afsnit.
Senilitet, alderdomsvækkelse.
Sensorium, sanseapparat, center for sanserne.
Seponere/seponat (sep.), ophøre med.
Sepsis, blodforgiftning.
Septum, skillevæg.

- 19 -

Valva, klap.
Valvula, lille klap.
Varicella/variceller, skoldkopper.
Varix/varices/varicer, åreknuder.
Varicocele, årebrok, varicocele testis, årebrok i pungen.
Vas, kar.
Vasektomi, overskæring og fjernelse af et stykke af sædle-
deren.
Vascularisatio/vaskularisering, blodkarforsyning.
Vene, blodåre.
Ventrikel, mavesækken (også om hjertekammer og hulrum
i hjernen).
Venesectio, åbning af blodåre.
Vertebra, ryghvirvel.
Vesica biliaris, galdeblæren.
Vesica urinaria, urinblæren.
Viskositet, væskesejhed.
Virulens, sygdomsfremkaldende mikroorganismers evne til
at trænge ind i en organismes levende væv, formere sig i
disse og fremkalde skadelige virkninger.
Virus, giftigt smitstof.
Visus, syn, synsstyrke.
Vola, hulahånden.
Volvulus intestini/ileus, tarmslyng.
Vomitus, opkastning.
Vulnus, sår som følge af mekanisk beskadigelse.

X

Xanthelasmata, gullighvid, flade- eller knudeformet koleste-
rolaflejring i huden.
Xanthoma/xantom, gullig vulst i hud.

Æ

Ætiologi, læren om sygdommens årsager.

Ø

Ødem, hævelse grundet udtræden af blodvæske i hud (eller
lunger).

- 23 -

Septum nasi, skillevæg i næsen.
Sequestrum/sekvester, dødt, isoleret knoglestykke.
Serum, blodvæske.
Shock, kredsløbskollaps.
Sinus, hulrum, fordybning eller krumning.
Situs, stilling, beliggenhed.
Situs inversus, lejeforandring af organerne.
Solutio, opløsning.
Somnolens, bevidsthedssvækkelse.
Sonde, tynd stav, rørfremmet instrument af metal eller gummi.
Sopor, næsten bevidstløs tilstand.
Spasme, krampe, spastisk.
Sphincter, lukkemuskel.
Spina bifida, rygmarvsbrok.
Splenectomy/splenektomi, fjernelse af milten.
Splenomegalia, miltforstørrelse.
Spontant, af sig selv (f.eks. spontan respiration).
Sporadisk, spredt.
Spray, forstøver.
Stase, standsning, væskeophobning.
Stasepapil, opsvulmning af synsnervepapillen.
Stenokardi, brystkrampe, hjertekrampe: anfaldvis, knugende smerter, typisk bag brystbenet, som følge af kortvarigt svigt af blodforsyningen til hjertemuskulaturen.
Stenosis, forsnævring (også strictura/striktur).
Steril, bakteriefri, ufrugtbart.
Sternum, brystbenet.
Stetoskop, hørørør.
Stetoskopi, undersøgelse af brysthulens organer.
Stomatitis, mundbetændelse.
Strabismus, skelen.
Strangulation, kvælning, sammensnørring.
Stridor, piben, hvæsen (åndedræt).
Struma, forstørrelse af skjoldbruskkirtlen.
Stupor, bevidsthedssvækkelse.
Subakut, hurtig udviklet kortvarigt forløb.
Subcutis, under huden (cutis).
Subluksation, ufuldkommen ledforvridning.
Subfrenisk, under mellemgulvet.
Submukøs, under slimhinden.

- 20 -

Post, efter (post mortem).
Primipara, førstegangsfødende.
Processus, fremspring.
Proctitis/proktit, endetarmsbetændelse.
Profylakse, forebyggelse.
Prognose, udsigt til videre forløb af sygdommen.
Progredierende, fremadskridende.
Prolapsus/prolaps, fremfald.
Prominens, fremspring.
Prosektor obducent, læge der foretager en obduktion.
Protese, kunstigt lem.
Pseudarthrosis/pseukoartrose, falsk led.
Ptoisis, nedsynkning.
Ptoisis palpebrae, nedsynkning af øjenlåg.
Pulmo, lunge.
Pus, materie.
Pyelitis, betændelse af nyebækkenet.
Pyelonephritis, infektion i nyrevæv og nyrebækken.
Pædiatri, læren om børn, deres helbred, normale vækst, udvikling og sygelige tilstande.

R

Rabies, hundegalskab.
Rachitis, engelsk syge.
Radiografi, undersøgelse med røntgen.
Radius, spoleben.
Recidiv, tilbagefald.
Rectum, endetarm.
Refleks, uvilkårlig bevægelse.
Ren, nyre.
Reponere, at korrigere en dislokation (knoglebrud).
Reposition, korrektion af knoglebrud.
Resecere, at beskære/at skære af.
Resektion, bortskæring (af knogle eller organ).
Residual, tiloversblivende, anvendt som forstavelse (f.eks. residualurin).
Resorption, opslugning.
Respiration, åndedræt.
Retarderet, forsinket.
Retina, nethinden.

- 18 -

Transsudat, væskeudsvingning fra bindevæv/kar.
Traume, voldelig påvirkning.
Tremor, rysten, skælven.
Trendelenburgs leje, antishockleje/skråleje lavt hoved og eleverede ben.
Tepanation, åbning af hjerneskallen.
Trigeminusneuralgi, smerter i ansigtsfølenerven.
Trikuspidalklap, hjerteklap mellem højre for- og hjertekammer.
Trismus, mundklemme, langvarig tonisk krampe i tyggemusklen.
Trombe, blodprop.
Trombose/thrombosis, dannelse af trombe.
Truncus, legemet fra regnet hoved, hals og lemmer.
Tuba auditiva, det eustakiske rør fra munden til mellemøret.
Tumor, svulst.
Tussis, hoste.
Tussis convulsiva, pertussis, kighoste.
Tympanisme, luftspilning af tarme.
Taenia, bændelorm.

U

Ulcus, overfladedefekt (akut eller kronisk), opstået ved vævshenfald pga. en sygelig proces, bl.a. betændelse eller nedsat ernæring.
Ulna, albuebenet.
Umbilicus, navlen.
Unguentum, salve.
Unguis, negl.
Ureter, urinleder fra nyre til blære.
Urethra, urinrør.
Urticaria, nældefeber.
Uræmi, akut tab af nyrefunktion med forgiftning.
Uterus, livmoder.
Uvula, drøbelen.

V

Vaccination, indgift af vaccine i organismer med det formål at fremkalde aktiv immunitet.
Vagina, skeden.

- 22 -

